

**Aan: Provinciale Staten van Noord-Holland**  
**t.a.v. dhr. G. Pieters, Postbus 3007, 2001 DA Haarlem**  
**Zaaknummer 653972: Zienswijze ontwerp PIP HOV in 't Gooi**

## **Zienswijze PIP HOV, deelproject 5 Anna's Hoeve (en Monnikenberg)**

**Opsteller: Jelle Harder**  
**Oude Amersfoortseweg 56, 1213 AE Hilversum**  
**035-6937858**

### **Inhoudsopgave**

#### **A. HOV**

Hoofdstuk 1. De provinciale keuze van het HOV tracé

- 1.1 De (onomkeerbare) nadelen van het HOV voorkeurstracé in de kerngebieden

Hoofdstuk 2. Tergooiboog als bruikbare oplossing voor alle problemen

- 2.1 De vele voordelen van de Tergooiboog t.o.v. het HOV voorkeurstracé zijn

Conclusies Hoofdstuk 2

Hoofdstuk 3. HOV voorkeurstracé contra Tergooiboog en advies Alterra

- 3.1 Informatieavond voor raadsleden in Hilversum op 9-12-2014
- 3.2 Mailoverleg met Edgar van der Grift van Alterra, april 2015

Conclusies Hoofdstuk 3

Hoofdstuk 4. Overleg met gemeente en provincie over de Tergooiboog

- 4.1 Wanneer is het HOV tracé vastgesteld?
- 4.2 Welk onderzoek is er gedaan naar de Tergooiboog?

Conclusies Hoofdstuk 4

#### **B. Verlegde weg**

Hoofdstuk 5. Gemeente Hilversum en de verlegging Weg over Anna's Hoeve

- 5.1 Draagvlak van de bevolking als uitgangspunt bij het HOV project
- 5.2 Geen inspraak over het belangrijkste rapport, de visie van Alterra
- 5.3 Hoe realistisch is het rapport van Alterra?
- 5.4 Een uitgebreide analyse van het Alterra rapport
- 5.5 EHS en de keuze met 1 of 2 ecoducten

Conclusies Hoofdstuk 5

Hoofdstuk 6. Standpunt Eemnes, Laren, GNR en Hilversum voor Variant 2

Conclusies Hoofdstuk 6

Hoofdstuk 7. Speelveld Anthony Fokkerweg

Conclusies Hoofdstuk 7

**Samenvattende conclusies t.a.v. de HOV**

**Samenvattende conclusies t.a.v. de Wegverlegging**

## Inleiding

Hoewel ondergetekende grote twijfels heeft over nut en noodzaak van de HOV buslijn wil ik hiertegen geen bezwaar maken. Wel maak ik bezwaar tegen een deel van het voorkeustraject van de HOV route en maak ik ook bezwaar tegen het verleggen van de Weg over Anna's Hoeve.

De voorgestelde uitvoering zoals in het PIP beschreven zal niet bijdragen aan het verbeteren van de Groene Schakel, zowel kwalitatief als kwantitatief.

De grote infrastructurele ingrepen door de aanleg van veel asfalt en honderden meters verhoogde wegdelen, een betonnen fly-over en de vele hekken dragen niet bij aan een optimaal gebruik van dit deel van de Groene Schakel.

Door de provincie is mijn zienswijze afgewezen.

De reden dat ik hiertegen in beroep ga komt doordat de provincie op een belangrijk aantal punten onzorgvuldig heeft gehandeld.

In het hierna volgende geef ik hierover nadere informatie en uitleg.

## 1. De provinciale keuze van het HOV tracé

In het kader van het kiezen van een verantwoorde HOV route heeft de provincie enkele varianten laten uitwerken. Men was er zich dus van bewust dat dit om diverse redenen noodzakelijk is. Van groot belang was dat de route o.a. zo min mogelijk schade zal aanbrengen aan de bestaande waardevolle natuur. Een belangrijke andere wens is dat het toekomstige nieuwe ziekenhuis/zorgpark beter bereikbaar wordt door een snelle, directe busverbinding.

Eén variant, de Zuidboogvariant, gaf aan dat de HOV bus vanuit Huizen over de A27 moet doorrijden tot aan de Soestdijkerstraatweg. Op die manier kon de al bestaande menselijke infrastructuur hier optimaal benut en gebundeld worden met nieuwe ontwikkelingen, de HOV busbaan. Via een aan te leggen afrit vanaf de A27 en vandaar naar het Arenapark en station Hilversum.

Opvallend voor deze route was dat de plannenmakers dus ook duidelijk rekening hebben willen houden met de EHS (NNN) kerngebieden Anna's Hoeve en Monnikenberg. De Groene Schakel zou met die variant zo optimaal mogelijk kunnen functioneren! Uiteindelijk viel de genoemde variant af vanwege te verwachten files en te lange reistijd via het Arenapark.

Door deze wijziging is het aannemelijk te veronderstellen dat bestuurders een andere bundeling van menselijke infrastructuur als mogelijkheid opperden: langs de spoorlijn naar Hilversum.

Hierdoor bleef uiteindelijk de huidige geplande route over als voorkeustracé.

In 2013 was op een bepaald moment aan de orde wat het voorkeustracé voor de HOV buslijn zou worden in deelproject 5, te weten natuurgebied Anna's Hoeve en natuurgebied landgoed Monnikenberg. De belangrijke kernen van het EHS gebied.

Leden van de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve (VBAH) en ondergetekende zijn toen erg geschrokken welke impact dit tracé op de beide natuurgebieden zal hebben. De aanleg zal betekenen dat er grote stukken van die gebieden versteend worden en niet meer als natuur en recreatiegebied beschikbaar blijven.

De belangrijkste reden die vanuit het HOV project werd aangevoerd voor juist die route werd benoemd als bundeling van menselijke infrastructuur met de al aanwezige spoorlijn. In het kader van de EHS regels zou dat de goedeaankpak zijn. Deze argumenten werden juist eerder zo belangrijk gevonden bij de Zuidboogvariant van de provincie door gebruik te maken van de route over de A27 tot aan de Soestdijkerstraatweg!

Indien het voorgestelde voorkeustracé door zou gaan betekent dat voor de EHS- kerngebieden Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg een groot aantal (onomkeerbare) problemen en verslechtingen.

## 2. Tergooiboog als bruikbare oplossing voor alle problemen

Gezien alle nadelen van het voorkeustracé is er een alternatief plan ontwikkeld.

In samenwerking met werknemers van het GNR, bestuursleden van de Vereniging Vrienden van het Gooi en de VBAH is in 2013 een plan ontwikkeld waarbij de beide natuurgebieden Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg in zijn geheel worden ontzien als onderdeel van de HOV buslijn.

Het principe van bundeling van al bestaande menselijke infrastructuur is daarbij optimaal toegepast waardoor de natuur vrijwel geen extra schade zal oplopen. Dit plan werd door de VBAH aanvankelijk de Zuidboog genoemd. Om verwarring en misverstanden met het afgekeurde alternatief van de provincie te voorkomen is de naam later veranderd in de Tergooiboog (zie afbeelding).

Het verschil tussen de Zuidboogvariant van de provincie en de Zuidboog van de VBAH, later dus de Tergooiboog genoemd, is steeds benadrukt bij de contacten met gemeente en provincie.

Het kenmerk van de Tergooiboog is dat de bus die uit Huizen komt en over de A27 rijdt niet bij Anna's Hoeve van de A27 afgaat. De bus rijdt gewoon door richting de Soestdijkerstraatweg en gaat via een korte afrit deze weg op richting Hilversum. Op de Soestdijkerstraatweg heeft de bus geen enkele hinder van filevorming sinds de aanleg van de turbotronde en de Amaliatunnel een stukje verderop.

Na 600 meter op de Soestdijkerstraatweg kan de bus rechtsaf over het ziekenhuisterrein en zo langs de ingang van het nieuw te bouwen ziekenhuis/zorgpark rijden. Daarna rijdt de bus verder om ter hoogte van de Van Linschotenlaan weer aan te takken op het voorkeurs tracé van de HOV bij de spoorlijn. Met deze Tergooiboog route wordt de al bestaande menselijke infrastructuur dus

optimaal benut. Het zeer gunstige gevolg is dat hierdoor de natuurgebieden Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg volledig worden ontzien van enige aantasting van het landschap en de bijbehorende flora en fauna. Ook voor de recreant levert dat zeer grote voordelen op.

Tijdens de gesprekken met politici en ambtenaren over de Tergooiboog is door hen nooit een houdbaar argument genoemd waarom de Tergooiboog geen betere oplossing is. Tegenargumenten zijn in ieder geval op papier nooit gecommuniceerd. Dat is natuurlijk niet vreemd, de Tergooiboog heeft eigenlijk alleen maar vele voordelen.

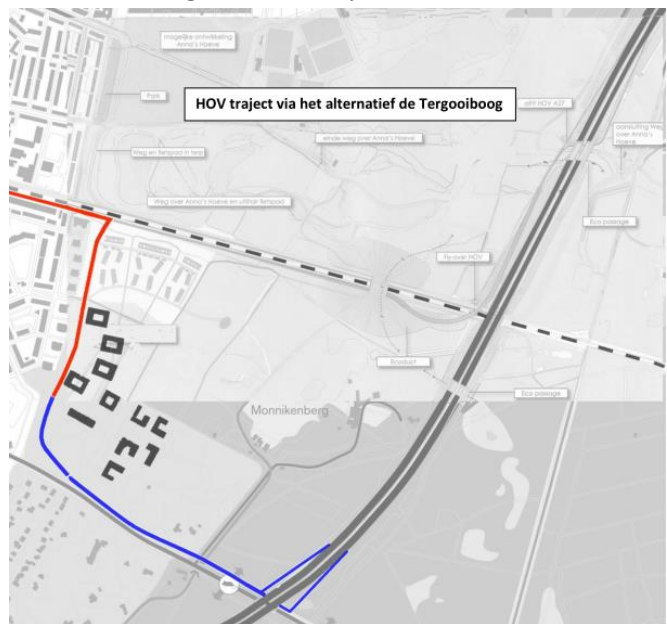
Opvallend is dat na een groot aantal herhaalde verzoeken pas op 20-9-2016 een schriftelijke reactie van de provincie is ontvangen over de Tergooiboog. Het betrof een rapport opgesteld door Goudappel-Coffeng (zie link:

[https://www.google.nl/?gfe\\_rd=cr&ei=iO8qWMzM6mn8wecgKPYDw&gws\\_rd=ssl#q=NH1031%2FPpe%2F0308.01](https://www.google.nl/?gfe_rd=cr&ei=iO8qWMzM6mn8wecgKPYDw&gws_rd=ssl#q=NH1031%2FPpe%2F0308.01) ).

Dit rapport, gedateerd 31 januari 2014, beschrijft echter slechts de meerkosten van de bus bij deze route wat volgens de provincie kennelijk het enige belangrijke is. Opvallend is ook dat zelfs de leden van Provinciale Staten dit rapport nooit eerder hebben gezien en dus ook niet hebben kunnen beoordelen. In ieder geval was het te laat om als burger er een mening over te kunnen geven.

### 2.1 De vele voordelen van de Tergooiboog t.o.v. het HOV voorkeustracé zijn:

- Voor de omgekeerde route Hilversum-Huizen is al een goed werkende oprit naar de A27 aanwezig bij de Soestdijkerstraatweg.



- Verstening van een groot deel van de natuurgebieden wordt voorkomen (5-6 ha).
- De aanleg van het HOV voorkeustracé is naar de toekomst toe een verdere uitnodiging tot verstening van de aanliggende gebieden. De Tergooiboog geeft die gelegenheid niet.
- De natuur en het landschap in Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg worden in hun geheel ontzien. Overtredingen van de flora en faunawet worden zo voorkomen.
- Dit deel van de EHS, De Groene Schakel genoemd, wordt in zijn geheel ontzien, er wordt geen natuur opgeofferd en de EHS kan daardoor zo optimaal mogelijk functioneren. Uitgaande van "nee, tenzij" voldoet de overheid zo beter aan de wet natuurbescherming.
- Er hoeven geen 1200 bomen te worden gekapt (Tabel 1). Vooral de honderden oude dikke bomen blijven gespaard. Er vindt daarbij geen enorme kapitaalvernietiging plaats van al die bomen. Zeer veel bomen hebben daar de leeftijd van 50-90 jaar, maar een groot aantal zijn ouder tot wel 150 jaar wat in deze omgeving vrij zeldzaam is. Voor de flora en fauna zijn deze elementen vaak van levensbelang juist omdat de bomen zo oud zijn.

**Tabel 1. HOV tracé waarvan de bomen weg moeten in Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg**

Tracé	doorsnede getelde bomen in cm, gemeten op 1.30 cm hoogte				Totaal	Totale Waarde
	15 - 20	20 - 30	30 - 60	> 60		
Op- en afritten A27 bij WOA	150	68	14	0	232	105.168,00
Strook langs A27 van WOA - Spoorlijn	65	60	45	9	179	149.020,00
Strook langs spoorlijn van A27 - hekwerk Ziekenhuisterrein	222	258	233	65	778	772.062,00
Strook hekwerk Ziekenhuisterrein - Van Linschotenlaan	72	80	47	10	209	167.158,00
<b>Totale waarde van alle bomen op dit deel HOV tracé</b>	<b>437</b>	<b>386</b>	<b>292</b>	<b>74</b>	<b>1189</b>	<b>€ 1.193.408,00</b>

- Er zijn geen nadelige gevolgen voor de flora en fauna. Bijvoorbeeld broedvogels, vleermuizen en de boomkruipers kunnen gebruik blijven maken van de vele natuurlijke boomholten.
- Het gebied van de dassen wordt niet bedreigd door de HOV; een extra 'dassenproof' raster hoeft niet te worden aangelegd om aanrijdingen met de bussen te voorkomen.
- Extra verstoring door licht, geluid en luchtverontreiniging (o.a. verzuring van de bodem) van de bussen wordt voorkomen. Zoogdieren en broedvogels zullen niet verjaagd worden.
- De bestaande faunapassages onder de A27 bij de spoorlijn en viaduct Zandheuvel worden door de HOV niet aangetast.
- Mitigerende en compenserende maatregelen zijn voor de HOV op dit onderdeel niet meer noodzakelijk. Ook financieel is dat aantrekkelijk.
- Voor de gebruikers van de twee natuurgebieden blijft meer ruimte over om daarin te kunnen recreëren.
- Het is niet nodig een dure fly-over te bouwen over de spoorlijn, die ook nog eens belangrijke nadelige gevolgen heeft voor de migratie van dieren.
- Het is niet meer nodig i.v.m. de busbaan een groter ecodeuct te bouwen. Financieel een stuk aantrekkelijker.
- Het is niet nodig gebiedsvreemde grond in de natuurgebieden te brengen voor het hele traject, het grote zandlichaam van de fly-over en de op en afritten van de HOV nabij viaduct Zandheuvel.
- Het lokale verkeer op de Weg over Anna's Hoeve heeft geen hinder van passerende HOV bussen nabij viaduct Zandheuvel.
- De HOV bus komt direct langs de ingang van het nieuwe ziekenhuis/zorgpark. Dat is veel gunstiger dan via het voorkeustracé bij de halte Van Linschotenlaan uit de HOV te moeten uitstappen, wachten en vervolgens te moeten overstappen op een andere bus of te moeten lopen naar de ingang van het ziekenhuis/zorgpark (ca. 640 meter). Dit laatste is niet wenselijk voor oudere en hulpbehoevende mensen. Met de Tergooiboog ben je eerder en comfortabeler bij het ziekenhuis/zorgpark dan via het voorkeustracé.
- Het ziekenhuis/zorgpark heeft met de Tergooiboog een echte, hoogwaardige openbaar vervoer verbinding. De frequentie van het aantal bussen en rijtijden is veel gunstiger dan bij moeten overstappen bij de halte Van Linschotenlaan.

- De Tergooiboog voldoet volledig aan de uitgangspunten bij hoogwaardig openbaar vervoer: frequentie, snelheid, stiptheid en betrouwbaarheid.
- Met de Tergooiboog wordt de reistijd van de bus met slechts maximaal 1:19 min. verlengd.
- Uit een eerste berekening in 2013 door mensen van het Goois Natuurreservaat, de Vereniging van Vrienden van het Gooi en de VBAH is gebleken dat de Tergooiboog 8-10 miljoen euro goedkoper kan zijn dan het voorkeustracé.

## Conclusies Hoofdstuk 2

- Er zijn vele landschappelijke, ecologische, milieutechnische, financiële en maatschappelijke redenen genoemd die pleiten vóór de Tergooiboog.
- De vele nadelen van het voorkeustracé leiden er toe dat grote oppervlakken natuurgebied (5-6 ha verstening) voor altijd verloren gaan. Dat er 24 uur per dag nadelige invloeden zijn voor planten en dieren, dat er een toename is van lucht- en bodemverontreiniging. Er is geen rechtstreekse bus is die voor de deur van het ziekenhuis/zorgpark stopt. De mogelijkheden van De Groene Schakel worden daarmee onvoldoende benut.
- Houdbare en voldoende inhoudelijke tegenargumenten voor de Tergooiboog zijn er door politici en ambtenaren nooit genoemd en al helemaal niet op papier aangeleverd.
- Uit bovenstaande uitleg en vergelijking van het voorkeustracé met de Tergooiboog kan maar één conclusie getrokken worden. De Tergooiboog is vele malen verstandiger om aan te leggen dan het voorkeustracé.

## Hoofdstuk 3. HOV voorkeustracé contra Tergooiboog en advies Alterra

Alterra, Wageningen Universiteit en Research Centrum (Edgar van der Grift, e.a.) heeft op verzoek van de provincie het rapport opgesteld met de titel: "Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve". Uitgave 17 oktober 2014. (Op website provincie niet meer te vinden).

Dit rapport is er in het bijzonder op gericht geweest om, binnen de kaders van de opdracht (er wordt immers vraag-gestuurd gewerkt), aan te geven of de, in de visie voorgestelde maatregelen, voldoen aan de ecologische en recreatieve doelstellingen van Anna's Hoeve.

[In het kielzog hiervan kunnen delen hiervan evengoed van toepassing zijn op landgoed Monnikenberg (Jelle Harder)].

Vervolgens wordt uitwerking gegeven aan de diverse varianten waarbij voordelen en nadelen met elkaar worden vergeleken. In de conclusies hiervan wordt op pagina 11 het volgende gezegd over de variant WoAH verlegd:

"Een verdere verhoging van de functionaliteit van de ecologische verbinding kan in deze variant daarom alleen verkregen worden door een ander ontwerpvariant voor de HOV te kiezen en/of bij rijksweg A27 geen faunatunnel maar een ecoduct te realiseren".

Uit navraag bij Edgar van der Grift over wat hiermee bedoeld is wordt duidelijk dat hiermee een ander tracé voor de HOV wordt bedoeld dan het huidige voorkeustracés. Een tracé dat langer gebruik maakt van de A27!

Deze gedachte over een betere ontwerpvariant was echter geen onderdeel van de provinciale opdracht. En omdat de provincie niet op deze opmerking is ingegaan is die ook niet door Alterra uitgewerkt.

### 3.1 De visie van Alterra op de Tergooiboog

Op 9 december 2014 werden de Hilversumse raadsleden nader geïnformeerd over de voortgang van het HOV project. Daarbij aanwezig was o.a. Edgar van der Grift namens Alterra Wageningen Universiteit en Research Centrum.

Enkele raadsleden hebben daarbij aan Edgar van der Grift vragen gesteld over de Tergooiboog zoals voorgesteld door de VBAH. Reactie van Edgar van der Grift: “De Tergooiboog zal voor Anna’s Hoeve veel beter zijn”. De HOV Strategisch Projectleider van Hilversum reageerde met: “Het onderzoek naar de Tergooiboog loopt nog”.

In het persoonlijk contact met Edgar van der Grift bij die bijeenkomst stelde hij dat de Tergooiboog: “10 x beter is dan de huidige geplande route door Anna’s Hoeve en Monnikenberg”.

In april 2015 heb ik Edgar van der Grift de volgende vraag gesteld:

“Zou je mij kunnen uitleggen waarom jij vindt dat de Tergooiboog (Zuidboog) van de VBAH een veel betere oplossing is voor de (geplande) HOV baan?”

De reactie van de Alterramedewerker was deze:

*“Ik weet niet zeker wat je met “de Zuidboog” bedoelt. Ik denk dat je bedoelt: de HOV rijdt door op de A27 tot aan de Soestdijkerstraatweg en gaat er daar via een korte afrit vanaf. Vervolgens langs de noordzijde van de Soestdijkerstraatweg naar het westen, om via het Ziekenhuisterrein richting station te gaan. Klopt dat? Dat is namelijk waar we in die raadsvergadering over spraken en van die variant heb ik gezegd dat deze “duidelijk veel beter zou zijn voor Anna’s Hoeve”. De redenen zijn simpel:*

- *Er is geen enkele vierkante meter grond voor de HOV op Anna’s Hoeve nodig. Niet voor de open afritten en niet voor een fly-over.*
- *Ook is de inpassing van de HOV en afscherming van verstorende effecten veel eenvoudiger: de HOV passeert in deze variant AH achter de (nog niet geplande, maar wel geadviseerde) geluidschermen langs de snelweg.*
- *Faunapassage Zandheuvel wordt in deze variant ook niet gehinderd door de HOV.*
- *De variant zou ook gunstig zijn voor het functioneren van het ecoduct over de spoorlijn en de tunnel in de A27, omdat de HOV veel ruimte vraagt (fly-over) op de plek waar alle ruimte in principe nodig is voor de ecologische corridor/toelopen naar genoemde faunapassages.*

Aan Alterra is vervolgens gevraagd wat de kosten zijn van het laten opstellen van een bondig rapport over de grote voordelen van de Tergooiboog. Via de Wetenschapswinkel van Wageningen is hiervoor een bedrag nodig van € 6.000,00. Het rapport kan in twee weken klaar zijn.

Helaas is hiervoor geen geld bij de VBAH of ondergetekende en kon het rapport er niet komen vanuit een particulier initiatief.

### **Conclusies Hoofdstuk 3**

- Uit het Alterra-rapport van 17 oktober 2014 blijkt dat er door Alterra op gewezen is dat er een beter alternatief voor de ontwerpvariant voor de HOV is die een verdere verhoging van de functionaliteit van de ecologische verbinding oplevert.
- Op de informatieavond voor raadsleden van 9 december 2014 is er door Alterra opnieuw op gewezen dat de Tergooiboog voor Anna’s Hoeve veel beter zal zijn.
- Op verzoek van ondergetekende heeft Alterra kort en bondig vier zeer belangrijke redenen aangegeven welke de grote ecologische voordelen zijn van de Tergooiboog. En daar gaat het toch allemaal om? De Groene Schakel in de kerngebieden van de EHS moet zo min mogelijk worden aangetast in combinatie met een speciaal aangelegd ecoduct waarvoor veel geld is uitgetrokken!

### **Hoofdstuk 4. Overleg met gemeente en provincie over de Tergooiboog**

Gedurende het gehele HOV proces zijn er voortdurend contacten geweest tussen enerzijds de gemeente Hilversum en ambtenaren van de provincie Noord-Holland en anderzijds de VBAH.

Op diverse informatiebijeenkomsten en Commissievergaderingen van de gemeente in 2013, 2014 en 2015 is ook ingesproken of zijn brieven gestuurd. Op 20 januari 2014 is door de VBAH ingesproken bij de Commissie M&W van de provincie. Ook zijn er persoonlijke contacten geweest met Statenleden over de grote voordelen van de Tergooiboog. Zoals eerder opgemerkt is het verschil tussen de Zuidboogvariant van de provincie en de Zuidboog van de VBAH, later dus de Tergooiboog genoemd, steeds benadrukt bij de contacten met gemeente en provincie.

Dit alles is zowel gedaan door (bestuurs-) leden van de VBAH als door ondergetekende op persoonlijke titel, maar ook betrokken lid van de VBAH. Kortom er zijn de nodige contactmomenten geweest in het overleg met de gemeente en de provincie.

Vanaf ongeveer halverwege 2013 is door de VBAH de Tergooiboog onder de aandacht van de betrokken gemeentelijke en provinciale ambtenaren gebracht. Ook alle politieke partijen in Hilversum zijn in die tijd bekend gemaakt met de Tergooiboog en de vele voordelen daarvan. Het bleek dat men luisterde naar wat er over de Tergooiboog werd gezegd, maar het resulteerde daarna in reacties als: "We zullen het meenemen" of "Het HOV tracé is al vastgesteld in de Stuurgroep".

Ook op de inspreekmomenten bij de gemeentelijke commissies werd dezelfde reactie gegeven door de Hilversumse Strategisch Projectleider en/of de wethouder.

Tenslotte is door de voorzitter van de VBAH ingesproken op de vergadering van de Commissie M&W op 20 januari 2014. Hierbij is opnieuw een pleidooi gehouden voor de Tergooiboog.

#### **4.1 Wanneer is het HOV tracé vastgesteld?**

In de verslaglegging van de commissievergadering op 20-1-2014 van de Commissie M&W staat belangrijke informatie over de HOV. Na het inspreken van de voorzitter van de VBAH stelden diverse commissieleden van bijna alle partijen nadere vragen over de Tergooiboog.

Vervolgens kwamen de commissieleden met de volgende opmerken:

##### CDA:

In een persbericht staat dat groen licht is gegeven voor HOV in het Gooi, terwijl die stap nog besproken moet worden in Provinciale Staten. Het CDA vond de berichtgeving wat voorbarig.

##### PVV:

De PVV las vrijdag jl. (17-1-2014) in de krant dat het bestuursakkoord tussen een aantal gemeenten in het Gooi en de provincie Noord-Holland getekend is. De PVV vraagt zich af wat de commissie hier vandaag doet, als er toch al een akkoord is. Wat is de waarde van de inbreng van alle insprekers? Het is slordig. Het bestuursakkoord had toch ook op 4 februari, na besluitvorming in Provinciale Staten, getekend kunnen worden?

##### PvdA:

Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen het alternatief (Tergooiboog) van Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve?

Spreker hoopt snel te horen of het een mogelijke optie is.

##### CU/SGP:

De CU/SGP zegt dat de fractie op dit moment nog geen definitief standpunt heeft ingenomen. De beoordeling van de inbreng van insprekers is daarvoor nog noodzakelijk.

#### **Gedeputeerde mevrouw Post geeft als reactie op de vragen het volgende antwoord:**

1. De variant (Tergooiboog) die door de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve is ingebracht, is qua reistijd niet de kortste, omdat de bus langere tijd op de A27 rijdt. Bij Monnikenberg mist men tevens een halte, die wel is opgenomen in het voorgestelde tracé. Alternatief Zuidboog takt aan op Arenapark.

##### Reactie van ondergetekende hierop is:

- De reistijd is minder dan 1,5 minuut langer.

- De halte Monnikenberg (Van Linschotenlaan) kan juist vervallen omdat de bus met de Tergooiboog direct langs het ziekenhuis/zorgpark rijdt en daar voor de deur stopt. Overstappen vanaf de beoogde halte Van Linschotenlaan is niet meer nodig.
- De Tergooiboog takt niet aan op het Arenapark, maar bij de (beoogde halte) Van Linschotenlaan weer op het voorkeustracé van de HOV richting Hilversum (zie ook bij Hoofdstuk 2 van deze zienswijze).

#### **Gedeputeerde mevrouw Post geeft als reactie op de vragen de volgende antwoorden:**

2. Hoe is het mogelijk dat een bericht over de bestuursovereenkomst de wereld in wordt gestuurd, terwijl Provinciale Staten nog moeten besluiten? Provinciale Staten gaan over het geld. Als het college van Gedeputeerde Staten weet dat het geld nog niet rond is, maakt het altijd het voorbehoud dat Provinciale Staten er nog wel iets van moeten vinden. Met inachtneming daarvan hebben de bestuurders de overeenkomst wel getekend, omdat men het bestuurlijk en wat de uitwerking betreft met elkaar eens is.

#### Reactie van ondergetekende hierop is:

Uit het antwoord van de gedeputeerde is op te maken dat er weliswaar een handtekening is gezet maar dat er op dat moment nog geen definitief besluit is genomen.

#### **4.2 Welk onderzoek is er gedaan naar de Tergooiboog?**

Gaandeweg het proces is er veel overleg geweest tussen de VBAH en ondergetekende enerzijds en anderzijds ambtenaren en politici over de Tergooiboog.

In dat proces was het vaak onduidelijk wat de gemeente Hilversum en/of de provincie nu precies aan het doen was met het voorstel voor de Tergooiboog. Keer op keer is er naar gevraagd, maar een duidelijk antwoord kwam er niet.

Wel kan het volgende genoemd worden:

Op 3 december 2014 ontvangt ondergetekende een mail van een Statenlid waarin het volgende staat: "Uiteraard heb ik haar gevraagd naar de status van de zuidvariant (Tergooiboog) en zij heeft inderdaad - zoals beloofd - in de commissie gevraagd aan Gedeputeerde Post over de status van deze variant. Deze loopt aldus Post mee in de onderzoeken die nu plaats vinden was de mededeling".

Op 9 december 2014 was er in het gemeentehuis een openbare bijeenkomst over de HOV en de 2 varianten voor de Weg over Anna's Hoeve.

In dat verband zijn er door raadsleden vragen gesteld over de Zuidboog route (Tergooiboog) die door de VBAH in de loop van 2013 is voorgesteld.

Als reactie op die raadvragen heeft de Strategisch Projectleider van Hilversum aangegeven "dat het onderzoek naar de Zuidboog nog loopt".

Op 20 januari 2016 meldt de Strategisch Projectleider: "

Wij hebben in 2014 inderdaad kennis genomen van de Zuidboog-variant. Wij hebben er naar gekeken en geconstateerd dat de variant niet past binnen de afspraken over het HOV-tracé zoals vastgelegd in de bestuursovereenkomst en het bijbehorende raadsbesluit".

Dit laatste is zeer opmerkelijk. Ten eerste is het de eerste keer dat een dergelijke reactie op papier wordt gemeld. Maar nog opmerkelijker is dat er dus met het voorstel voor de Tergooiboog helemaal niets is gedaan.

Het besluit om het HOV tracé vast te stellen is ergens begin 2014 genomen. In ieder geval na 20 januari 2014 waarop de provinciale Commissie M&W bijeenkwam.

De politiek was dus op de hoogte van de Tergooiboog, maar heeft er niets mee gedaan. Al onze vragen in de afgelopen paar jaar over waarom dit niet zou kunnen, heeft men geweigerd op schrift te beantwoorden. Er is daarom geen behoorlijke afweging gemaakt.



## Conclusies Hoofdstuk 4

- Uit de reactie van de gedeputeerde mevrouw Post is duidelijk dat er op 20 januari 2014 nog geen definitief besluit was over het voorkeustracé van de HOV. Voor de uiteindelijke besluitvorming over HOV tracés is dat van cruciaal belang om vast te stellen.
- Tijdens alle contacten die vooraf zijn gegaan aan 20-1-2014 met ambtenaren van de gemeente Hilversum en de provincie Noord-Holland, als mede raadsleden en wethouders van alle partijen werd uiteindelijk niets gedaan met het alternatief van de Tergooiboog. Kennelijk was er geen ambtenaar of politicus die het aandurfde een serieus onderzoek naar de Tergooiboog aan te vragen en/of te laten doen.
- De overheden van de provincie Noord-Holland en de gemeente Hilversum hebben het voorstel van de VBAH om de mogelijkheden van de Tergooiboog te laten onderzoeken willens en wetens aan de kant geschoven. Kennelijk kwam de Tergooiboog hen niet goed uit terwijl de zeer vele voordelen er niet om liegen. Feitelijke tegenargumenten zijn nooit op tafel gekomen.

## 5. Gemeente Hilversum en de verlegging Weg over Anna's Hoeve

In 2013 is door de gemeenteraad van Hilversum het besluit genomen om de Weg over Anna's Hoeve niet te verplaatsen. Nadien is er door enkele partijen druk uitgeoefend om de weg wel te verplaatsen. Op die manier ontstonden twee varianten waarbij de weg blijft liggen (Variant 1) en die waarbij de weg verplaatst wordt (Variant 2). Op 7 januari 2014 heeft de gemeenteraad van Hilversum besloten dat de weg toch verlegd moet worden.

Hieraan voorafgaand gebeurde het volgende:

### 5.1 Draagvlak van de bevolking als uitgangspunt bij het HOV project in relatie tot verlegging Weg over Anna's Hoeve

Een van de uitgangspunten voor het hele HOV project is dat er voldoende draagvlak vanuit de bevolking moet zijn. Dat is een goed streven, maar houdt de politiek zich daaraan? Of verandert dat als het politiek gezien beter uitkomt?

In 2014 heeft de gemeente drie informatieavonden voor bewoners georganiseerd over de HOV. Dat is aangekondigd in de kranten. Een groep bewoners in de wijk grenzend aan de Anthony Fokkerweg heeft van de gemeente een informatiebrief gekregen met de aankondiging daarvan. De informatieavonden waren in het Hilversumse raadhuis. Opvallend was dat er vanuit de buurten die aansluitend aan Anna's Hoeve liggen vrijwel geen mensen aanwezig waren. Na onderzoek van een journalist van de Gooi- en Eemlander werd duidelijk waarom. De bijeenkomsten werden steeds aangekondigd als bijeenkomsten over de HOV.

Voor die buurtbewoners was er daardoor geen noodzaak om naar het raadhuis te gaan. Over de HOV werd al heel lang gepraat en het speelde zich af aan de andere kant (zuidkant) van de spoorlijn. De informatie werd al snel terzijde gelegd. Over het (eventueel) verplaatsen van de Weg over Anna's Hoeve was immers bekend dat dit niet zou gebeuren, zo is in 2013 besloten.

De gemeente had de bewonersbrief en het krantenbericht ook anders, directer voor de belanghebbenden, kunnen opstellen. Simpel, door duidelijk te vermelden dat de weg toch verlegd zou worden en pal langs het nieuwe Speelveld en dus vlak voor de huizen aan de Anthony Fokkerweg langs zou gaan. Met die informatie waren de bewoners zeker in actie gekomen.

Dat dit laatste geen onzin is bleek wel toen kort voor de kerstdagen in 2014 enkele burgers doorkregen dat op 7 januari 2015 de gemeenteraad over het verleggen van de weg van plan was te besluiten. De buurt kwam in actie en tussen alle feestdagen door werden in twee weken tijd 600 handtekeningen opgehaald! De Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve (ca. 700 leden, die voor het

grootste deel in de directe omgeving van Anna's Hoeve wonen) steunde de handtekeningenactie van de buurtbewoners.

De wethouder en een raadsmeerderheid waren echter niet onder de indruk van dit draagvlak uit de bevolking. Men koos voor de toekomstige bewoners van bouwplan Anna's Hoeve. M.a.w. voor mensen die nog niet eens weten dat ze daar gaan wonen. Mensen die nog een bewuste keuze kunnen maken of ze dat wel of niet doen.

Met het verleggen van de Weg over Anna's Hoeve naar de Anthony Fokkerweg kan de huidige weg over Anna's Hoeve grenzend aan de nog te bouwen woonwijk verkeersluw worden zo werd gezegd. Dat zou voor de gemeente meer geld opleveren.

De belangen van de huidige bewoners uit de aanliggende buurt waren voor de gemeenteraad veel minder belangrijk, die belangen werden aan de kant geschoven. Maar deze mensen hebben geen keuze meer om te bepalen waar ze willen wonen. Ze kunnen niet zo maar even gaan verhuizen.

Opvallend in deze gang van zaken is dat de gemeenteraad nog steeds vindt dan bewoners maar naar het raadhuis moeten komen om zich te oriënteren. Dit is echter in tegenspraak met verplichtingen die de gemeenteraad zichzelf tot twee keer toe in 2014 heeft opgelegd: Raadsleden moeten juist naar de bewoners toe gaan om met hen te overleggen. Daartoe zijn de buurthuizen veel laagdrempeliger en vertrouwder voor de mensen dan het raadhuis.

Pas nadat een besluit op 7 januari 2015 over de wegverlegging was genomen bleek de gemeente bereid een keer naar de bewoners toe te gaan.

Van draagvlak onder de bevolking is hier dus geen sprake. Met de belangen van de direct betrokkenen is de gemeente slecht omgegaan.

## **5.2 Geen inspraak over het belangrijkste rapport, de visie van Alterra**

De discussie waarom de weg al of niet verplaatst moet worden hield direct verband met de inrichting van het EHS gebied, De Groene Schakel. In dit deel dus het natuur-en recreatiegebied van Anna's Hoeve.

De onderliggende denkwijze over voor- en nadelen van hieronder genoemde Varianten 1 en 2 stoelt voornamelijk op een rapport van Alterra getiteld: "Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve". Uitgave 17 oktober 2014. (Alterra, Wageningen Universiteit en Research Centrum, Edgar van der Grift, e.a.).

Hoewel dit rapport dus een belangrijke sleutelpositie inneemt in de hele besluitvorming is het niet op de informatiebijeenkomsten in 2014 aan de orde geweest. Dat kon ook niet want het rapport was pas gereed nadat de drie informatiebijeenkomsten achter de rug waren.

De burgers hebben daarmee niet de gelegenheid gehad hun mening over deze belangrijke materie te geven terwijl dat over de andere onderwerpen wel het geval was.

Op deze manier is de gemeente voorbij gegaan aan de belangen van de burgers, juist op dit cruciale onderdeel! De bevolking had de democratische gelegenheid moeten krijgen een mening te geven over het Alterra rapport. De gemeente is op dit punt flink te kort geschoten! De juiste procedure is hier niet gevolgd waardoor dit niet bijdraagt aan draagvlak creëren.

## **5.3 Hoe realistisch is het rapport van Alterra?**

Raadsleden zijn per definitie niet kundig op alle terreinen waarover ze besluiten nemen. In het geval van het Alterra rapport wordt er doorgaans op afgegaan dat Alterra een goed onderzoeksbureau is, m.a.w. dan zal de inhoud ook wel kloppen.

Ondergetekende kan het daarmee eens zijn. Maar zelfs Alterra kan wel eens rapporten maken die niet het juiste beeld geven van de situatie. Dat was in dit geval helaas zo.

Om een goed beeld te krijgen van de voor- en nadelen van de Varianten 1 en 2 die Alterra noemt zijn in onderstaande tabellen de belangrijkste nadelen of voordelen genoemd met daartegenover mijn reactie daarop.

Variant 1, huidig Nadelen zouden zijn	Reactie op argumenten die als nadelig worden gezien
Door het autoverkeer worden op het deel dat aansluit bij De Groene Schakel dieren dood gereden.	Er is nog nooit een onderzoek gedaan op dit wegtraject naar verkeersslachtoffers onder dieren. Bezoekers van Anna´Hoeve vinden zelden of nooit een dier op het deel van de weg dat opgerold zou moeten worden. De weg kenmerkt zich door een bochtige route waar niet al te hard gereden kan worden, dat is gunstig voor overstekende dieren.
Een groot gebied moet hier voor recreanten worden afgesloten om de dieren ongestoord te laten migreren.	De in het Alterraplan voorgestelde afsluiting van een ‘groot’ deel van Anna´s Hoeve hoeft geen enkel echt probleem op te leveren. Op de bijbehorende plankaart is aangegeven dat het vooral gaat om het gebied wat ten noorden van de Weg over Anna´s Hoeve ligt. In dat deel wordt door de meeste gebruikers van Anna´s Hoeve zeer weinig gewandeld. Het dichtleggen daar van een aantal paden en daarmee afsluiten van een stuk natuur is hier voor weinig bezoekers een probleem.  <u>Opmerking:</u> De grotere dieren als ree, vos, das en boommarter die hier passeren zullen dat vrijwel uitsluitend doen tussen zonsondergang en zonsopgang. Kleinemarterachtigen als wezel, hermelijn en bunzing, evenals bijvoorbeeld reptielen en amfibieën kunnen zich ook overdag vrijwel ongestoord verplaatsen.
Hiervoor is een 2 <sup>e</sup> ecodeuct nodig. Dat kost dus meer geld.	Bij aanleg van een 2 <sup>e</sup> ecodeuct blijft de Weg over Anna´s Hoeve liggen. Dat levert een aanzienlijke besparing op omdat er dan geen nieuwe weg nodig is van 2200 meter lengte. In deze situatie is het niet nodig dat de provincie geld vrijmaakt ter compensatie van de nieuwe weg langs het deel van de Anthony Fokkerweg , 2,3 miljoen. Ook is het niet nodig het spoorecodeuct langer, dus duurder te maken. Uit de diverse HOV rapporten is bekend dat er nauwelijks sprake is van verschil in kosten in geval van 1 of 2 ecodeucten. De kans is aanwezig dat door de wegverlegging de kosten juist veel hoger wordendoor extra geld voor het traject langs de Anthony Fokkerweg.
Bij Variant 1 is een 2 <sup>e</sup> ecodeuct nodig. Daarvoor moeten veel meer bomen worden omgezaagd.	In de Inrichtingsvisie is te zien dat als er <u>geen</u> 2 <sup>e</sup> ecodeuct komt hier <u>ook</u> extra bomen worden omgezaagd. Dit is om de heideontwikkeling in die omgeving mogelijk te maken. Op dit onderdeel is er daarom geen verschil tussen 1 of 2 ecodeucten. Zie ook hieronder Tabel 2.

Bij Variant 1 is het niet nodig om honderden gezonde bomen om te zagen ten behoeve van een nieuwe weg. Dat is wel noodzakelijk voor Variant 2.

In onderstaande Tabel 2 is aangegeven hoeveel bomen en van welke leeftijden er zullen verdwijnen met Variant 2. Ook is de financiële waarde van die bomen vermeld. Omzagen betekent dus een geweldig verlies aan kapitaal.

**Tabel 2. Anna's Hoeve: Telling van bomen die weg moeten als de weg verlegd wordt**

doorsnede getelde bomen in cm, gemeten op 1.30 cm hoogte						
Tracé	15 - 20	20 - 30	30 - 60	> 60	Totaal	Totale Waarde
1e Berg (west van Speelweidevijver)	48	108	194	14	364	402.876,00
Strook langs spoorlijn Hvs-A27: weg + grondwal	458	582	346	16	1402	997.210,00
Strook oost van A27: weg zonder grondwal	60	60	60	6	186	158.760,00
<b>Totale waarde van alle bomen op tracé Verlegde weg</b>	<b>566</b>	<b>750</b>	<b>600</b>	<b>36</b>	<b>1952</b>	<b>€ 1.558.846,00</b>

<b>Variant 2, verlegd Voordelen zouden zijn</b>	<b>Reactie op argumenten die als voordelig worden gezien</b>
Hierdoor kan de huidige weg worden opgerold en ontstaat daar een groter aaneengesloten stuk natuur.	Bij Variant 2 wordt er een geheel nieuwe weg aangelegd van 2200 meter lengte. Het oprollen van de huidige weg wordt echter over slechts circa 600 meter gedaan. Het oprollen betreft slechts het deel vanaf de sportvelden en de afslag naar de Gooijergracht-Zuid. Eufemistisch gezegd wordt deze handelwijze genoemd als het 'verleggen' van de Weg over Anna's Hoeve.
Door het oprollen van 600 meter weg kunnen dieren beter migreren van noord naar zuid en omgekeerd.	De op te rollen weg is circa 6 meter breed. En maar 600 meter lang. Voor de meeste dieren kan dat geen groot probleem zijn hier over te steken als de weg blijft liggen. Die migratiebewegingen zijn er nu ook al gezien het feit dat aan beide kanten van de weg dezelfde diersoorten voorkomen.  De aanleg van de nieuwe weg verdeelt het natuurgebied van <u>10hadat</u> ligt tussen de A27 en de Doctor Albert Schweitzerweg in twee smalle stroken. De aanwezige natuurwaarden hier gaan totaal verloren. Als migratie zone voor dieren wordt deze strook daardoor in één klap waardeloos.
Met deze oplossing behoeft een kleiner deel van Anna's Hoeve te worden afgesloten om dieren ongestoord te laten migreren.	Zie ook bij Variant 1 wat over dit onderwerp is gezegd. Opvallend daarbij is dat het deel wat tussen de Weg over Anna's Hoeve en de spoorlijn ligt in beide Varianten 1 en 2 ongeveer even groot is wat wordt afgesloten.

#### **5.4 Een uitgebreide analyse van het Alterrapport**

Van het Alterra rapport is door ondergetekende een uitgebreide analyse gemaakt. (Zie Bijlage van 11-12-2014 met geel gemarkeerde leeswijzer).

Deze analyse is vanaf eind 2014 naar diverse gemeentelijke en provinciale politieke partijen, Alterra en het GNR gestuurd. Eerder kon uiteraard niet want het was pas eind oktober beschikbaar voor de burgers. Mijn analyse levert op dat er twee hoofd onderzoeksrichtingen zijn geweest om de doelstellingen te testen: een ecologisch onderzoek en een recreatieonderzoek. Hieronder samengevat mijn belangrijkste conclusies over het rapport.

#### **Korte conclusies van mijn analyse van het Alterra rapport**

1. Aanleg van een HOV lijn en Wegverlegging in Anna's Hoeve en landgoed Monnikenberg is zonder een juiste toetsing aan de regels van de EHS en de naleving daarvan juridisch gezien niet toegestaan.
2. De voorgestelde ecologische maatregelen zijn weinig relevant of niet noodzakelijk om te voldoen aan de gestelde doelstellingen van een verbindingzone als de Groene Schakel.

3. De voorgestelde recreatieve maatregelen zijn zeer slecht onderbouwd, soms tegenstrijdig en zijn vooral negatief voor de recreatie. Zo zouden er dagelijks gemiddeld 1700-2000 bezoekers komen.
4. In het rapport worden mitigerende maatregelen genoemd. Het zijn deels algemene inrichtingsvoorstellen. Er staat ook een advies: kies voor de HOV een andere ontwerpvariant. Maar dat is verder niet uitgewerkt, was niet de opdracht.
5. Aanleg van een nieuwe weg langs de speelstrook is ongewenst; bewoners zijn niet geraadpleegd en gevolgen voor het leefmilieu niet bekend.
6. Het rapport van Alterra is het fundament waarop alle voorgestelde maatregelen voortbouwen. Dit fundament rammelt op alle belangrijke pijlers en is ongeschikt om besluiten op te nemen.
7. Vanuit de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve en de inwoners van de wijk, de gebruikers van het gebied, is er voor de meeste voorstellen geen draagvlak terwijl dit wel een belangrijk uitgangspunt is (Alterra pag. 3).

### 5.5 EHS en de keuze met 1 of 2 ecoducten

De discussie over nut en noodzaak, is het nodig en wenselijk om nu één of twee ecoducten als oplossing voor De Groene Schakel te zien, is van geen betekenis gebleken.

Meerdere keren is door betrokkenen aangegeven dat beide varianten voldoen aan de wensen waarbij er een goede migratie mogelijkheid voor dieren ontstaat.

Dat is als eerste genoemd door Alterra. Daarna heeft ook de provincie, bij monde van de gedeputeerde mevrouw Post, op 20 januari 2014 nog eens verklaard dat *“Met de voorgestelde maatregelen in het kader van de Alterra rapportage blijkt dat er ecologisch geen verschil zit tussen beide varianten”*. (pag. 28 verg. Commissie M&W 20-1-2014).

De Hilversumse wethouder de heer Voorink zei in de gemeenteraad op 7 januari 2014 hierover het volgende: “Het goed functioneren van de EHS en de ecoducten is voor mij en andere stakeholders het allerbelangrijkst”.

### Conclusies Hoofdstuk 5

- Duidelijk is dat er zeer veel vraagtekens te stellen zijn bij een rapport dat als fundament, hoeksteen van alle verdere keuzes wordt beschouwd.
- Tegen alle afspraken in is hierover niet met de bevolking gesproken. Het rapport is niet op tijd beschikbaar gesteld. De burgers werden buitenspel gezet.
- Er is geen draagvlak voor de uitwerking van de voorstellen van Alterra.
- Op mijn analyse is van geen enkele partij of organisatie een reactie gekomen. Kennelijk was het opstellen van een onderbouwd antwoord niet mogelijk en/of speelden andere belangen een grote rol om niet te reageren?
- De politiek heeft duidelijk vastgesteld dat er geen verschil is met de aanleg van 1 of 2 ecoducten. Het goed functioneren is het belangrijkste voor iedereen.

### Hoofdstuk 6. Standpunt Eemnes, Laren, GNRen Hilversum voor Variant 2

Aan te nemen is dat de wethouder van Hilversum in de Stuurgroep gepleit heeft om de Weg over Anna's Hoeve te verleggen, anders komt er niet zo'n voorstel voor Variant 2.

In zijn poging de Hilversumse gemeenteraad mee te krijgen kreeg hij daarvoor steun van Eemnes, Laren, de provincie en het bestuur van het GNR.

Voor zover mij bekend werd de volgende motivatie aangedragen:

#### Eemnes

Deze gemeente is voor Variant 2. Alterra stelde namelijk dat bij Variant 1 de Goyergracht-Zuid voor auto's afgesloten moet worden. Daar wonen Eemnessers die dan een probleem hebben.

Mijn reactie:

- Tijdens een informatieavond voor raadsleden op 9 december 2014 heeft de heer Wijnand Bouw (opsteller van de Inrichtingsvisie) gemeld dat als de bewoners dat willen de Goyergracht-Zuid gewoon toegankelijk kan blijven, het gaat hier alleen om bestemmingsverkeer. Dat is slechts een "klein minnetje".

Met deze opmerking is het door Eemnes gehanteerde argument voor Variant 2 niet meer van belang.

## **Laren**

Laren is voor Variant 2 en noemt hiervoor drie argumenten:

- Vanuit ecologisch belang, het functioneren van de Groene Schakel.
- Het ontwerp van het kruispunt onder viaduct A27/ Weg over Anna's Hoeve/Zandheuvelweg wordt minder complex als de weg wordt omgeleid.
- Het verkeer van een mogelijk te bouwen crematorium ten oosten van de A27 heeft zo geen last van de geplande HOV- banen.

Mijn reactie:

- Het ecologisch belang heeft direct betrekking op de natuur in Anna's Hoeve. Dat lijkt dus oké. Echter, de verlegde weg bij Variant 2 moet wel met 500 meter dwars door het hele EHS gebied waarmee een relatief rustig gebied van 10 ha aan de oostkant van de A27 in zijn totale lengte in tweeën wordt gesplitst. Aansluitend wordt een tientallen meters brede en bijna 1500 meter lange bosstrook met de grond gelijk gemaakt die langs de spoorlijn richting Hilversum is gepland. Dat alles kan nooit de bedoeling zijn van ontsnippering wat juist de het hoofdoel is van De Groene Schakel.
- De twee andere Larense argumenten hebben helemaal niets te maken met de Groene Schakel waar het hier om gaat. Laren hoopt handig gebruik te maken van de aanleg van Variant 2 waarbij het mogelijke crematorium een mooie aansluiting krijgt op de wegen richting Hilversum en Baarn. Overigens komt een eventueel crematorium in het EHS gebied te liggen. De gemeente gaat er dus alvast vanuit dat dit wel goed komt met wat natuurcompensatie hier en daar.
- De argumenten die Laren aanvoert zijn weinig steekhoudend en niet in het belang van de natuur, De Groene Schakel.

## **Hilversum**

De gemeente Hilversum heeft gaandeweg het proces bedacht dat de verlegging van de weg kennelijk niet alleen beter voor de natuur zou zijn maar (vooral) ook voor de financiële inkomsten van de gemeente. Die gedachte kwam eind 2014 in de openbaarheid. Met de verlegging wordt de huidige Weg over Anna's Hoeve voorbij de sportvelden afgesloten en daardoor komt op dat deel minder verkeer. Voordeel voor de gemeente is dan dat daarmee de grond en de nog te bouwen woningen langs die weg een stuk meer waard zullen worden.....

Nadeel was wel dat voor de wegverlegging een stuk bouwgrond nodig is en dat de toekomstige woningen daarlangs minder op gaan brengen. De oplossing hiervoor werd gevonden door dit nadeel door de provincie te laten betalen. Genoemd werd een bedrag van 2,3 miljoen.

Op een bepaald moment had de HOV Stuurgroep besloten en gekozen voor Variant 2, zo meldde de wethouder. Vervolgens gaf de wethouder aan dat hij "de Stuurgroep niet voor de voeten wilde lopen en niet in onmin wil raken met de provincie". Zijn standpunt was daarmee duidelijk, Variant 2. Met deze handelwijze legde de wethouder de verantwoordelijkheid gemakshalve bij de Stuurgroep neer. Bovendien noemde de wethouder daarbij nadrukkelijk dat zowel Eemnes, als Laren en het GNR voorstanders zijn van Variant 2.

Mijn reactie:

- Deze insteek om een weg te verleggen die een zeer grote inbreuk op het landschap en de natuur maakt is nooit (!) het uitgangspunt geweest van welk openbaar rapport dan ook.

- De wethouder wil de Stuurgroep, inclusief de provincie niet voor de voeten lopen zoals hij zei. Over de grote nadelen voor de bewoners sprak hij niet.
- Door de wegverlegging ontstaan er allerlei grote problemen voor de huidige bewoners die met name langs de Anthony Fokkerweg wonen. De geluidsoverlast zal zeker flink toenemen. Zware vrachtauto's /bussen kunnen gemakkelijk overlast in de flats geven door het trillen van de grond. De gevolgen voor de toename van luchtvervuiling zullen groot zijn. Opvallend is dat er door de overheid voor dit traject geen echte nulmetingen zijn gedaan om de toename van geluid en luchtvervuiling goed te kunnen monitoren. Dit is een gebrek aan goede voorbereiding. Hierdoor zijn toekomstige metingen niet vergelijkbaar met de nulsituatie. Er is hier dus niet de juiste procedure gevolgd.
- Variant 2 heeft zeer ingrijpende gevolgen voor de bezoekers van het Speelveld dat langs de Anthony Fokkerweg aanwezig is. (Zie daarvoor bij Hoofdstuk 7. SpeelveldA. Fokkerweg).
- Variant 2 heeft als gevolg dat het natuur- en recreatiegebied Anna's Hoeve minder makkelijk en minder veilig te bereiken wordt voor de aanwonende buurtbewoners.
- Het is onvoorstelbaar dat de gemeente nooit voorafgaande aan de besluitvorming voor Variant 2 met de bewoners aan tafel heeft gezeten om te overleggen.
- De gemeente zegt steeds draagvlak bij de bevolking te zoeken en nodig te hebben. In de praktijk gaat de gemeente hier echter gewoon aan voorbij.

#### **TIP:**

De gemeente Hilversum kan het deel van de Minckelersstraat (onderdeel van de Weg over Anna's Hoeve) wat tussen de nieuwe woonwijk loopt veel leefbaarder maken. Leg hier aan beide zijden van de weg een brede strook met bomen en struiken aan. Daarachter de nieuwe woningen. De groenstrook zal een deel van de luchtvervuiling opvangen en het verkeersgeluid temperen. Vooral in de zomer als er blad aan de bomen en struiken zit. Voor de nieuwe duurzame wijk levert dat een mooie entree op.

#### **Goois Natuurreservaat**

Het GNR heeft met besluitvorming gewacht tot eerst de gemeenten een standpunt hadden ingenomen.

Daarna gaf het GNR bestuur aan voorstander te zijn van Variant 2.

#### Mijn reactie:

- Niet verwonderlijk dat het GNR het zelfde standpunt heeft als de genoemde gemeenten. In het GNR bestuur zitten immers dezelfde bestuurders als in de gemeenten.
- Vanuit de GNR statuten mag je verwachten dat er geen grote stukken natuur worden ingeruild voor versterking. En ook niet dat hierdoor grote delen van een gebied voor het publiek worden afgesloten als de motieven daarvoor te vaag of zelfs verkeerd zijn. Dat geldt zowel voor natuurgebied Anna's Hoeve als voor landgoed Monnikenberg.

#### **Conclusies Hoofdstuk 6**

- Het door Eemnes genoemde argument doet niet ter zake en is in rook opgegaan.
- De argumenten van Laren zijn niet gunstig voor de Groene Schakel, ze leiden zelfs tot nieuwe versnipperingen van de natuurgebieden.
- Twee van de drie argumenten liggen geheel buiten de Groene Schakel. Het lijkt er meer op dat Laren handig gebruik wil maken van geld uit de HOV pot om een mooie aansluiting op een eventueel crematorium te krijgen. Dat geplande crematorium ligt bovendien in EHS gebied. Nieuwe ontwikkelingen met meer verkeer zijn daar zeer nadelig voor de EHS.
- Groene natuur inwisselen voor een versterkte omgeving en afsluiten van te grote gebieden is in strijd met de statuten van het GNR.
- Gelet op het voorgaande blijft er voor de standpunten van Hilversum niet veel draagvlak meer over.

## Hoofdstuk 7. Speelveld Anthony Fokkerweg

Een niet verwaarloosbaar onderdeel bij het kiezen voor Variant 2 is hetvrij nieuwe, grote Speelveld aan de Anthony Fokkerweg in Hilversum.

Deze Speelstrook is na jarenlang gedoe eindelijk aangelegd. Er wordt zeer veel gebruik van gemaakt door jong en oud. Maar wat gebeurt er bij uitvoering van variant 2?

Dan komt de drukke Weg over Anna's Hoeve direct naast de Speelstrook te lopen. Slechts gescheiden door een hekwerk. Dat is te gek voor woorden! Door burgers is er diverse malen op gewezen dat een nieuwe weg pal naast de goed bezochte Speelstrook een zeer slecht plan is en niet acceptabel.

**Omgekeerd:** Zou geen raadslid het in zijn of haar hoofd halen een nieuwe Speelstrook langs een drukke weg te gaan leggen. Bij die gedachte hoor je al het geluid van het autoverkeer, je ziet ze voorbij snellen, je voelt het gevaar voor de kinderen en ruikt de stank van de uitlaatgassen. Om over het vele fijnstof wat wordt ingeademd maar te zwijgen?

Niet voor niets is er steeds meer aandacht voor de ongezonde lucht die er rondom verkeerswegen hangt. De vervuilde lucht veroorzaakt ernstige ziektes als longaandoeningen, kanker en hart- en vaatziekten. De kleinste deeltjes ultrafijnstof en roet dringen door in de longen en kunnen in de bloedsomloop komen.

Kortdurende blootstelling aan fijnstof, roet en zwaveloxiden leidt al tot acute klachten. Chronische blootstelling zorgt voor blijvende gezondheidsklachten. Vroegtijdige sterfte van mensen is het gevolg.

Overheden zeggen gemakkelijk: "We hebben de luchtkwaliteit berekend". Dat is ook hier het geval bij de Speelstrook waar de weg langs moet komen. Opvallend is dat er geen veldmeting is gedaan van de huidige luchtkwaliteit. Er ontbreekt dus een nulmeting. Op die manier kun je later geen enkele vergelijking maken en de gevolgen goed monitoren.

### Conclusies Hoofdstuk 7

- Aanleg van de nieuwe weg vlak langs een grote Speelstrook die frequent gebruikt wordt leidt tot grote gevaren en veroorzaakt ernstige ziektes bij jonge kinderen. De vervuilde lucht heeft ook nadelige gezondheidsgevolgen voor volwassenen die daar verblijven.
- Als voorbereiding op een mogelijke aanleg van Variant 2 ontbreekt een nulmeting van de luchtkwaliteit.
- Als in de toekomst aantoonbaar wordt dat kinderen ziek worden van de vervuilde lucht is het niet ondenkbaar dat dit leidt tot schadeclaims richting de overheid.  
Aan te raden is daarom bij de Speelstrook bordjes te plaatsen met de tekst: *"In verband met de luchtvervuiling spelen op eigen risico!"*

## Samenvattende conclusies t.a.v. de HOV

1. In 2013 is door de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve de zogenaamde Tergooiboog voorgelegd aan ambtenaren en politici van de gemeente Hilversum en de provincie Noord-Holland.
2. Alterra heeft er tot driemaal toe op gewezen dat er een beter alternatief voor de geplande HOV route is dan langs de spoorlijn. Dat was op 17-10-2014 in hun rapportage, op 9-12-2014 op een bijeenkomst voor raadsleden en zeer gemotiveerd in een mailbericht van april 2015.



3. Uit de in de zienswijze genoemde informatie wordt duidelijk dat de Tergooiboog met afstand een betere oplossing is dan het voorgetelde tracé.
4. Het is onduidelijk waarom de gemeente en/of de provincie of de Stuurgroep de Tergooiboog niet heeft willen onderzoeken op bruikbaarheid en de vele voordelen. Schriftelijke bezwaren zijn nooit ontvangen.
5. Een van de uitgangspunten van het HOV project is dat er voldoende draagvlak moet zijn vanuit de samenleving. De praktijk laat zien dat die er alleen onder een aantal politici is. In ieder geval niet bij de bevolking, de direct betrokkenen.
6. Het heeft er daardoor alle schijn van dat de Tergooiboog buiten beeld moest blijven vanwege andere, niet bekend gemaakte, belangen. Met deze stellingname voldoet het HOV project niet aan haar eigen procedure en voorwaarden.

**Om alle hierboven genoemde redenen maak ik bezwaar tegen de keuze voor het geplande HOV tracé en vraag alsnog onderzoek te doen naar de Tergooiboog. Uiteraard moet dat gebeuren door een onafhankelijk onderzoeksbureau.**

## **Samenvattende conclusies t.a.v. de Wegverlegging**

1. Bewoners die direct of indirect te maken krijgen met de verlegde weg zijn door de gemeente op een onvolledige en verkeerde manier op de hoogte gebracht van dit voornemen.
2. De gemeenteraad heeft zichzelf verplicht naar de bewoners toe te gaan i.p.v. de mensen altijd maar naar het raadhuis te laten komen. De gemeenteraad heeft dat niet waargemaakt met slechte communicatie tot gevolg. Met de bewoners is pas overlegd nadat het besluit van wegverlegging was genomen. Bovendien was toen nog niets bekend over verhoging van de geluidstoename en luchtvervuiling.
3. Er is een groot draagvlak onder de bewoners om de Weg over Anna's Hoeve niet te verleggen. Dit standpunt wordt gesteund door de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve.
4. In december 2014 werd plotseling duidelijk dat in januari 2015 over de wegverlegging opnieuw besloten zou worden. De bewoners haalden in twee weken 600 handtekeningen op als protest hiertegen. De wethouder en de gemeenteraad legden dit protest naast zich neer.
5. Over het belangrijkste basisrapport, de visie van Alterra, is geen informatieavond gehouden. Het rapport verscheen pas na de informatieavonden.
6. Het Alterra rapport geeft een zeer zwaar overdreven en daarmee verkeerde voorstelling van zaken over de recreatiedruk. De ecologische kansen voor broedvogels worden ook schromelijk overdreven. Migratiemogelijkheden voor o.a. zoogdieren zijn niet toegelicht. Op mijn kritische analyse van het Alterra rapport is door geen enkele ambtenaar of politicus inhoudelijk gereageerd.
7. Indien gekozen wordt voor het niet verleggen van de weg geeft dat vele ecologische, landschappelijke en financiële voordelen. Een oplossing met twee ecodeucten is ecologisch gezien bovendien gelijkwaardig aan de oplossing met een ecodeuct.
8. Aanleg van een nieuwe weg langs het bestaande speelveld aan de Anthony Fokkerweg leidt tot toenemende luchtvervuiling. Dat heeft direct nadelige gevolgen voor de gezondheid van de kinderen, maar ook voor volwassenen. De gemeente kan in de toekomst wellicht verantwoordelijk worden gesteld voor de gevolgen daarvan. Een nulmeting in het veld bij de speelstrook van de huidige luchtkwaliteit ontbreekt. Naar de toekomst toe is daardoor een vergelijking niet mogelijk. Datzelfde geldt voor de ontbrekende nulmeting van de huidige geluidsbelasting aan de gevels van de woningen langs de Anthony Fokkerweg.

**Om alle hierboven genoemde redenen maak ik bezwaar tegen de keuze om de Weg over Anna's Hoeve te verleggen. Er is onvoldoende rekening gehouden met de uitgangspunten van het HOV project. Met de belangen van de bewoners is niets gedaan, maar wel houdt de gemeente rekening met de toekomstige, nog onbekende, bewoners van de nieuwe woonwijk. Voor het verleggen van de weg is geen draagvlak bij de bevolking. Het door de gemeente Hilversum genomen besluit moet worden teruggenomen.**

### **De oplossing?**

Laat de weg over Anna's Hoeve liggen en gebruik voor de HOV de Tergooiboog.

De rust onder de bevolking zal dan snel terugkeren. Mensen zullen zich niet afwenden van het gebied waar ze zich graag en al jarenlang voor inzetten en wandelen.

Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald!

### **BIJLAGE**

**Reactie van Jelle Harder op: Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve, W.A. van der Grift e.a. (Alterra), 17-10-2014**

**Opsteller: Jelle Harder**

**Oude Amersfoortseweg 56, 1213 AE Hilversum**

**035-6937858**